

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ก็คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเต็มตามศักยภาพ แต่ทั้งนี้ การจะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการปฏิรูประบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา (รายงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2544)

ความสำเร็จในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติแห่งชาตินั้นจำเป็นต้องมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศและปัจจัยเงื่อนไขที่จะเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สามารถจะพัฒนาผู้เรียนได้ตามความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาโดยอาจกล่าวได้ว่าหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาก็คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งการปฏิรูปการเรียนรู้คือการปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้งกลับมายึดมนุษย์ หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้งหรือที่เรียกว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด (ประเวศ วะสี, 2546)

การจะพัฒนาผู้เรียนให้เก่งกาจสามารถตามแนวการปฏิรูปการเรียนรู้ได้นั้นจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงโดยเริ่มที่รูปแบบของระบบบริหารซึ่งจากเดิมเป็นแบบรวมศูนย์เดิมๆ และการสอนแบบเดิมๆ ของครูจะใช้ไม่ได้อีกต่อไป โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับนี้ได้บ่งบอกเจตนารมณ์เรื่องนี้ไว้ชัดเจน (ถวิล มาตรฐานเลี้ยง, 2545) โดยการจะจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายนั้น ก็ต้องกระจายอำนาจให้ลงไปถึงห้องเรียนและโรงเรียนให้มากที่สุด เน้นการมี “เอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ” เพื่อครูในโรงเรียนแต่ละแห่งจะได้มีอิสระพอที่จะจัดหลักสูตร และการสอนให้มีความเหมาะสมให้แก่ศิษย์ของตนโดยไม่ใช่ติดอยู่กับโครงสร้างเดิมๆ ที่รวบอำนาจไว้ที่กรมกอง และเต็มไปด้วยกฎระเบียบที่ยากจะแจ้งเกิดความคิดริเริ่มใหม่ๆ ได้ พร้อมทั้งมีการ “กำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา” เพื่อให้ความมั่นใจกับประชาชนว่าจะสามารถได้รับการศึกษาที่ดีจริงๆ

เนื่องจากระบบการศึกษาในอดีตนั้นยังขาดประสิทธิภาพ ค่อนข้างที่จะมีความล่าช้า และขาดการตรวจสอบอำนาจจากสังคม ดังนั้นในการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ซึ่งเรามุ่งที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสังคมมากขึ้น โดยให้การกระจายอำนาจ

ในขณะนี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาของประเทศ กำลังช่วยกันพัฒนาให้ งานทางด้านการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถพัฒนางานทางด้านการ ศึกษาให้เป็นไปในแนวทางปฏิรูปการศึกษาของประเทศ พร้อมทั้งให้สอดคล้องเป็นไปตาม แนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยหลักการหนึ่งที่สำคัญก็คือ การ บริหารและการจัดการ โดยวิธีกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานหรือไปยังสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีอิสระและมีอำนาจในการบริหารและจัดการการศึกษาแบบกระจายอำนาจ ทั้งใน ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปได้ด้วยตนเอง (รุ่ง แก้วแดง, 2545)

การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา เป็นแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังหน่วยปฏิบัติและเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านรวมทั้งด้านการศึกษา โดยกำหนดให้มีกฎหมาย และต่อมาได้มีการประกาศใช้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักการและกระบวนการจัด การศึกษาที่เน้นให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงาน บุคคล และการบริหารงานทั่วไป อีกทั้งกระทรวงมีหน้าที่กำกับดูแลเฉพาะในด้านการกำหนด นโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา โดยที่ดำเนินการสนับสนุนทรัพยากร ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ถ้าเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาชั้น พื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา จะมีการกระจายอำนาจในแบบมอบอำนาจการ ตัดสินใจ พร้อมทั้งอำนาจความรับผิดชอบไปยังคณะกรรมการฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาโดยตรง แต่ถ้าเป็นสถานศึกษาที่อยู่ระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา และสถานศึกษา เอกชนจะมีความเป็นอิสระตามกฎหมายการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ เป็นการกระจายอำนาจแบบ เบ็ดเสร็จสมบูรณ์และมีอิสระการทำงานมากกว่าสถานศึกษาประเภทอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อจะพัฒนาคน ไทยให้มีคุณภาพ และสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพได้เป็นไปตามเป้าหมายอันสูงสุดของการ ปฏิรูปการศึกษา (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2544)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดว่าสถานศึกษา คือหน่วยสำคัญ ที่สุดในการจัดการศึกษาในระบบ จึงเน้นการปฏิรูปโรงเรียนโดยโรงเรียนและเพื่อผู้มีส่วนได้เสียทุก คนในโรงเรียนโดยเฉพาะนักเรียน ดังนั้นการปฏิรูปการเรียนรู้จึงเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่จะ สามารถทำให้ การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ การกระจาย อำนาจจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญ และเหมาะสมกับการนำมาใช้ควบคู่ไปกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้วยเช่นกัน

การบริหารโดยการกระจายอำนาจนั้นเป็นแนวความคิดที่ได้มาจาก ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงทศวรรษ 1980 โดยเป็นความสำเร็จจากการนำไปใช้ในการพัฒนาองค์การอุตสาหกรรม และการพาณิชย์เป็นกลยุทธ์ในการทำให้องค์การมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในการทำงาน ทำให้ผล การปฏิบัติงานมีคุณภาพสูง สร้างกำไรและความพึงพอใจให้กับลูกค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างยิ่ง และ เห็นผลได้ชัดเจนประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จึงทำให้ประชาชนเห็นว่าถ้าจะพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้ได้ผลดียิ่งๆขึ้นนั้นต้องปรับที่กระบวนการ และวิธีการทางการศึกษาที่เคยเน้น อยู่แต่ในเรื่องการเรียนการสอน โดยการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนเป็นเรื่องที่จะนำไปสู่การ ปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนเป็นเรื่องๆ จนนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาระดับองค์การและ การบริหารของโรงเรียนทั้งระบบโรงเรียน โดยที่มุ่งปรับโครงสร้างในการบริหารโรงเรียนเสียใหม่ กระจายอำนาจการบริหารและการศึกษาไปยังโรงเรียนให้มากขึ้น ซึ่งเวลาต่อมาเมื่อแนวคิดนี้ แพร่หลายจึงได้มีการนำไปดำเนินการในประเทศอื่นๆอีกด้วย เช่น แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฮังการี เดนมาร์ก อิสราเอล ฯลฯ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2543)

สำหรับการบริหารโดยใช้การกระจายอำนาจ ได้รับการยอมรับให้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญ ในการปฏิรูปการเรียนรู้ของทุกประเทศในทุกส่วนของโลก (Caldwell 1993: Caldwell and Spink, 1989: David, 1989: Dimmock, 1993: and Wohlsletter, 1994 cited in cheng, 1996 อ้างถึง ในประสิทธิ์ เทียวศรี, 2544) เป็นการบริหารที่มุ่งให้มีการตัดสินใจร่วมกันในระดับหน่วยปฏิบัติ ระหว่าง กลุ่มผู้ให้บริการการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้แทนครู บุคลากรทางการศึกษา และ กลุ่มผู้รับบริการทางการศึกษา ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน และผู้แทนองค์กรประเภท ต่างๆในชุมชนให้มีอิสระในการตัดสินใจที่สูงขึ้น ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และวิชาการ ใน ขณะเดียวกันก็ให้มีภารกิจบทบาทภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมมาก ขึ้น โดยในปัจจุบันรูปแบบการบริหารโดยใช้การกระจายอำนาจเป็นรูปแบบการบริหารที่ได้รับการ ยอมรับ มีใช้กันอย่างแพร่หลายในหลายๆประเทศไม่ว่าจะเป็น อังกฤษ ฮังการี นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา โดยที่มีเขตการศึกษาที่ร้อยละยี่สิบแห่งทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทำการ ทดลองใช้การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ตัวอย่าง เช่น เขตการศึกษา Cherry Creek เมืองโคโลราโด เขตการศึกษานี้ตั้งอยู่ใกล้เมืองเดนเวอร์ ได้มีการปรับระบบการบริหารแบบการ กระจายอำนาจเป็นเวลาหลายปี โดยแต่ละสถานศึกษาดำเนินการในหลายภารกิจตามขอบข่ายที่ ส่วนกลางกำหนด ข้อผูกพัน ความเชื่อถือ และความรู้สึกเป็นเจ้าของถือเป็นแกนหลักของระบบเขต การศึกษา Cherry Creek ใช้ เขตการศึกษา Portland เมืองโอริกอน เขตการศึกษานี้ดำเนินการการ กระจายอำนาจในรูปแบบผสม แม้ว่าความรับผิดชอบในงบประมาณและการคัดเลือกบุคลากรได้ มีการกระจายอำนาจแล้ว แต่เขตยังต้องปรับสาระพื้นฐานของแต่ละวิชา โดยยินยอมให้แต่ละ สถานศึกษาควบคุมดูแลในส่วนของ การสอน และได้คัดเลือกอุปกรณ์การสอนเสริมได้เอง เขต

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีด้วยความกรุณา ความเอาใจใส่อย่างจริงจังของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านคอยให้ความช่วยเหลือเคียงข้างเคียง ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เมื่อมีข้อผิดพลาดท่านคอยเป็นกำลังใจ และให้โอกาสแก่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเต็มใจทุกครั้ง ผู้วิจัยได้รับความปรารถนาดีจากอาจารย์เสมอจึงกราบขอพระคุณมา ณ โอกาสนี้

กราบขอพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช ที่ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์และเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการเรียนและการทำงาน

กราบขอพระคุณศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร จังศิริพรภรณ์ ที่ให้ความกรุณาในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์

กราบขอพระคุณคณาจารย์ทุกท่านซึ่งประสิทธิ์ประสาทความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน กำลังใจและคำติชมทุกคำทำให้ผู้วิจัยมีพื้นฐานที่ดีในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ การตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลในการวิจัย ซึ่งคำแนะนำต่าง ๆ มีคุณค่าต่อผลการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอพระคุณผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนเอกชนศึกษา (นามสมมติ) ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เป็นผลให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยความราบรื่น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบน้อมรำลึกถึงพระคุณของคุณแม่มาลี ศิริกิจ ในบางครั้งที่การทำวิทยานิพนธ์มีอุปสรรค คุณแม่จะเป็นผู้ที่ทุ่มเทความรักและคอยให้กำลังใจ พยายามทำทุกอย่างที่ให้ผู้วิจัยได้ใช้เวลาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างเต็มที่

ขอบคุณพี่ เพื่อน และน้อง ภาควิชาวิจัยทุกท่านที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือทุกอย่างด้วยดีเสมอ

การศึกษา Martin County เมืองฟลอริดา แต่ละสถานศึกษาในเขตการศึกษานี้ มีอิสระในการบริหารเกือบสมบูรณ์ ยกเว้นในเรื่องของอาหารเท่านั้นที่ยังขึ้นอยู่กับส่วนกลางหลังจากที่ขอความเห็นจากครู บุคลากร และทีมที่ปรึกษาแล้ว ผู้บริหารจะทำหน้าที่ตัดสินใจขั้นสุดท้ายในเรื่องงบประมาณ หลักสูตรและบุคลากร สำหรับในประเทศไทยในอดีตนั้น วิธีการบริหารการศึกษาในโรงเรียนจะเป็นในแบบแนวคิดแบบเดิมๆ โรงเรียนจะถูกควบคุมโดยหน่วยงานส่วนกลาง นโยบายแนวทางการดำเนินงานสำหรับการพัฒนางานทางด้านต่างๆ ส่วนใหญ่แล้ววิธีการจะถูกกำหนดมาจากส่วนกลางหรือจากบนลงล่าง การบริหารจัดการแต่ในสถานศึกษาก็มักที่จะไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง สำหรับแต่ละสถานศึกษาโดยทั้งสมาชิกที่อยู่ในแต่ละโรงเรียน และชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน มักไม่มีอำนาจและไม่ค่อยได้มีส่วนร่วม หรือส่วนใหญ่มักจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดการบริหารจัดการโรงเรียนโดยตรง ซึ่งจากปัญหาที่เกิดขึ้นนี้จึงทำให้การศึกษาไทยที่เรามีความต้องการที่จะปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยได้เน้นและให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ ตามแนวการบริหารทำงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจริงๆแล้วในประเทศไทยเราเองก็มีให้เห็นกันอยู่บ้างแล้วก่อนหน้านี้ และเมื่อลงลึกถึงลักษณะการบริหารงานในส่วนเฉพาะด้านต่างๆ ภายในโรงเรียน หรือสถานศึกษาแล้ว โรงเรียนในประเทศไทยจำนวนไม่น้อยน่าจะสามารถจัดการบริหารโดยการกระจายอำนาจ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี แต่ก็ยังมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาอีกมากที่ยังมีข้อจำกัดทางด้านต่างๆ ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปตามแต่บริบทของแต่ละที่

สำหรับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนของประเทศไทยนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน โดยที่ทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันในหลายๆเรื่องด้วยกันรวมทั้งในเรื่องการบริหาร กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นหน่วยงานที่ดูแลกำกับการทำงานของทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการดำเนินการ และให้บริการทางการศึกษาสำหรับสาธารณชนตามแนวทางที่ปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ ทั้งการศึกษาระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา การฝึกหัดครู การศึกษาสงเคราะห์ การศึกษาพิเศษ การศึกษาผู้ใหญ่ ในส่วนที่เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่สังกัดของรัฐบาล และกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมโรงเรียนเอกชน และการศึกษาประชาชนในด้านต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งสองกลุ่มมีความต่างกันอยู่โดยโรงเรียนรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้จัดการศึกษาเอง แต่โรงเรียนเอกชนกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลเท่านั้น โดยโรงเรียนเอกชนสามารถบริหารงานได้ด้วยตัวเอง กล่าวคือโรงเรียนเอกชนนั้นส่วนใหญ่มีระบบการบริหารของเจ้าของโรงเรียน โดยเจ้าของโรงเรียนมีสิทธิ์ขาดในการที่จะตัดสินใจซึ่งต่างจากโรงเรียนรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2534)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารโดยใช้การกระจายอำนาจ ที่น่าจะทำให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆของหน่วยงานที่ใช้ประสบความสำเร็จ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เนื่องจากส่วนใหญ่โรงเรียนเอกชนเจ้าของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือมูลนิธิมักจะมีผู้บริหารที่มาจาก การเลือกสรรขึ้นมาเองระบบงานต่างๆส่วนใหญ่ก็เป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารตัวเอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระบบการบริหารงานแบบกระจายอำนาจในโรงเรียนเอกชน โดยได้ทำการศึกษาเจาะลึกไปที่การบริหารงานภายในของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื่องมาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นส่วนที่สำคัญ สำหรับการดำเนินงานที่ทำให้โรงเรียนสามารถที่จะจัดการศึกษาได้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นถ้าภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีระบบการจัดการและระบบงานการบริหารแบบกระจายอำนาจซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยพิจารณาว่าน่าจะเป็นส่วนที่สำคัญที่จะสามารถทำให้การพัฒนาในด้านต่างๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้และการทำงานภายในโรงเรียนประสบความสำเร็จได้

คำถามวิจัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีลักษณะและวิธีการในการที่จะบริหารโดยใช้การกระจายอำนาจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาภายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างไรบ้าง และในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความแปรปรวนของการบริหารแบบกระจายอำนาจระหว่างและภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ศึกษาลักษณะการบริหารแบบกระจายอำนาจภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ

นิยามศัพท์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง กลุ่มงานภายในโรงเรียนแบ่งตามกลุ่มสาระวิชาหลักๆ และรับผิดชอบทางด้านงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มวิชานั้นๆ โดยจะประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระต่างๆ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระภาษาไทย กลุ่มสาระการ

เรียนรู้สาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระภาษาต่างประเทศ ภายในโรงเรียน

การบริหารโดยใช้การกระจายอำนาจ หมายถึง การให้สมาชิกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในตัดสินใจหรือการทำงานในด้านต่างๆภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ การกำหนดนโยบายและแผน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานการเงินและพัสดุ การบริหารงานวิชาการและหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน การติดตามผลการดำเนินงานซึ่งวัดจากแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) ที่สร้างขึ้น

แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (KEC) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการบริหารโดยการกระจายอำนาจแบบมีส่วนร่วมภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 7 ด้านคือ การกำหนดนโยบายและแผน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานการเงินและพัสดุ การบริหารงานวิชาการและหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน การติดตามผลการดำเนินงาน

การวิจัยรายกรณี หมายถึง เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนเอกชนศึกษา(นามสมมติ) ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สนามที่ใช้ในการศึกษาเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจำนวน 1 โรงเรียน โดยโรงเรียนแห่งนี้จะสามารถเป็นตัวแทนที่ดีให้กับโรงเรียนเอกชนทั้งหมด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบกระจายอำนาจภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญสำหรับโรงเรียนต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการภาระงานต่างๆ ทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยทำให้ทราบว่าควรจะต้องพัฒนาในส่วนใดบ้างที่มีผลต่อการบริหารแบบกระจายอำนาจเพื่อเป็นแนวทางที่จะพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปสู่การบริหารแบบกระจายให้เกิดประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จต่อไป